

FIKSJON

Fiksjon

Hvilken rolle spiller fiksjon for filosofien? Man kunne kanskje tro at filosofien, i sin søken etter sannhet og visdom, ville sky fiksjonen. Slik er det imidlertid ikke. Filosofien og fiksjonen har alltid vært nær forbundet. Fra filosofiens begynnelse har fiksjonen vært med på å gi den sin *form*, gjennom møtet mellom litterære sjangre og filosofisk prosa, som i Voltaires *Candide* eller Platons dialoger. Fiksjon har også gitt filosofien *innhold*, slik som spørsmål knyttet til fiksjonelle verker og entiteters ontologiske status, for ikke å snakke om tankeeksperiment og fortellinger designet for å belyse filosofiske problemstillinger.

I tillegg til form og innhold har fiksjon også bidratt med verdifulle *teoretiske rammeverk*, som for eksempel familien av filosofiske posisjoner kjent som *fiksjonalisme*. Er, for å ta et eksempel, vårt snakk om mulige verdener og moralske fakta kun en nyttig sjarade, eller burde det i det minste være det? Og alt dette uten en gang å nevne estetikken, som i stor grad dreier seg om kunsten og fiksjonens natur og rolle i menneskets liv.

I sin artikkel, «Øyeblikket – om å være sosialt medsamsvorne», bruker Tone Sverdrup Ørebech litterære verk og karakterer til å analysere hvordan menneskets identitet og språk påvirkes av et urbanisert samfunn. Hvilke fiksjoner om identitet ligger til grunn for det moderne menneskets psyke? Zacharias Andreadakis' gir oss en grundig undersøkelse av Parmenides' syn på fiksjon i «Parmenides om fiksjon»: Her får vi innblikk i noen av Parmenides' hovedideer gjennom direkte oversettelser fra originalverket.

I «Does Frege have a problem with empty names?» tar Hans Robin Solberg for seg et annet filosofisk spørsmål knyttet til fiksjon: Hvordan navn som mangler referenter kan bety noe som helst. Solberg argumenterer for at Frege sliter med å forklare hvordan dette kan ha seg, men foreslår også en løsning. Vi kan så lese tre temarelevante dikt av Ainar Petersen Miyata, blant dem en poetisk reise inn i Meinongs berømmelige jungel. Til slutt tar Andreas Wiik Halvorsen oss tilbake til antikken i «Politisk rettferdighet og politisk vennskap i Den nikomakiske etikk» der han diskuterer Aristoteles' syn på forholdet mellom rettferdighet og vennskap, og argumenterer for at *upartiskhet* spiller

en viktig rolle for dette. Videre kan vi by på et intervju med klassisisten Tim Whitmarsh, hvor Andreadakis har spurt ham ut om antikk fiksjon og forholdet mellom filosofi og fiksjon.

Våre faste spalter er også på plass: to mesterbrev og et *Utdrag fra den leksikryptiske encyklopedi* – denne gangen nettopp om fiksjonalisme – og til slutt tar vi som vanlig en tur *Utenfor akademiet*, hvor vi får høre noen historier som hovedpersonene sikkert skulle ønske var fiksjon. Vi håper du vil lese vårt vakre blad med minst like stor iver som du ville lest et verdig fiksjonsverk.

Tenk godt, fantaser flott og les vel!

Illustrasjon: Martina Mercellová

God lesning!

Sivert Thomas Ellingsen
& Maria Seim
redaktører